

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

SOYKIRIM İDDİALARININ GELECEĞİ VE AİHM'NİN PERİNÇEK-İSVİÇRE KARARI - Prof. Dr. Alaeddin YALÇINKAYA

Prof. Dr. Alaeddin YALÇINKAYA

Blog No: 23
05.11.2015

Prof. Dr. Alaeddin Yalçınkaya

6 Kasım 2015

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin (AİHM) Perinçek-İsviçre kararı, beklendiği gibi İsviçreyi mahkûm etmiştir ve karar kesindir. Aralık 2013te görülen 7 hâkimlik mahkeme İsviçrenin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine (AİHS) aykırı olarak Perinçeki mahkûm ettiğini tespit etmişti. Bunun üzerine dava 17 hâkimden oluşan büyük daireye gönderilmişti. 15 Ağustos 2015te açıklanan karar Ocak 2015de görülen davanın sonucudur. Ermenistanla birlikte diaspora Ermenilerinin magazin gücü olan avukatıyla İsviçrenin yanında müdahil olduğu duruşmaya Türkiye, Perinçekin yanında müdahil olmuştur.

Esas konu Ermeni soykırım iddiaları olduğu halde nihai kararın lafzına takılmak yanlıştır. Kararda AİHM, İsviçreyi ifade özgürlüğü konusunda AİHSni ihlal ettiği için mahkûm etmiştir. Bununla beraber mahkemenin soykırım iddiaları konusunda tarafsız kaldığı anlamını çıkarmak mümkün değildir. Mahkeme kararı biraz karışık, yeri geldikçe karşı görüş şerhleri, çelişkili gibi ifadeler bulunmakla birlikte nihai karar açıktır: İsviçre mahkemesinin Ermeni Soykırım iddiaları, emperyalist bir yalandır diyen Perinçeki mahkûm eden kararı ile İsviçre sözleşmeyi ihlal etmiştir.

Burada can alıcı nokta Holokost (Yahudi Soykırımı) ile benzerlik/aynılık iddialarıdır. Avrupada Holokostu inkârın cezalandırılması gereken bir suç olduğunu hatırlatalım. Ancak kesin kararın anlamının 1915 olaylarının Yahudi Soykırımı gibi olmadığında herkes müttefiktir. Aksi takdirde karar cümlesinde Perinçekin İsviçre aleyhine başvurusunun reddi

gerekirdi.

Öte yandan kararın 10a 7 ile alınması da sonucu değiştirmez. Tek oy farkla da olsa bir taraf mahkûm olur, diğeri kazanandır. Maç, 9-8de bitse 9 gol atan 3 puan alır, diğeri 0da kalır. Burada tarihi ve hukuki gerçekleri dikkate almadan sadece birtakım uluslararası kuruluşları manipüle ederek sonuç çıkarmaya çalışan adeta bir çete ile mücadele edilmektedir ki netice de bu çete kaybetmiştir. Sözkonusu çevrelerin bu kaybını yok farzetmek mümkün değildir. Nitekim mahkeme kararı üzerine Ermenistan Anayasa Mahkemesi Savcısı Hovhanisyan AİHM kararı taraflı ve rezil bir karardır derken AGOS gazetesi ise Bu davanın sonucunda artık soykırımın inkârını suç sayacak tasarıların ülkeler tarafından kabul edilmesinin zor, hatta imkânsız olduğu da bir gerçek ifadesini kullanmıştır.

Bu gerçekler ışığında olayları baştan ele alalım. Bilindiği gibi Ermeni lobileri, soykırımı tanıma kararlarından sonra birçok ülkede soykırımın inkârını suç saymayı cezalandıran kararları/yasaları çıkartmaya başladılar. Mesela Fransada böyle bir kanun kabul edildi, ardından Fransız Anayasa Mahkemesi bunu iptal etti. İsviçrede ise yasalaşma süreci tamamlandı. Perinçek bu ülkede Ermeni Soykırım iddiaları, emperyalist bir yalandır görüşünü konferanslarda dile getirdi. Ve bu ülkede mahkûm edildi. İç yargı yolları tüketildikten sonra AİHMye başvuruldu.

Perinçekin ve davaya müdahil olan Türkiyenin temel problemi, İsviçrenin ifade özgürlüğünü ihlal etmesi değildir. Ermenistan ve soykırımcı çevrelerin kaygısı da İsviçrede ifade özgürlüğünün ihlal edilip edilmediği değildir. Fakat soykırımcı lobilerin uzun vadeli stratejileri, 1915 Tehcirini Holokost ile aynileştirerek Tanıma safhasından Tazminat ve Toprak aşamasına geçmektir. Agosun itiraf ettiği gibi tanıma stratejisi bu kararla bitme noktasına gelmiştir.

Mahkemenin açıkça tespit ettiği diğer bir husus Ermeni soykırım iddialarını bütünüyle reddeder niteliktedir. Madde 101e göre soykırım tespiti konusunda Uluslararası Ceza Mahkemesi ve Milletlerarası Adalet Divanı yetkilidir. Soykırım Sözleşmesinden hareketle yapılan bu tespite göre onlarca ülkenin parlamentolarından çıkan kararlar, AB veya Avrupa Konseyi parlamento kararları yahut bu konuda binlerce ciltlik kitaplar, makaleler, filmlerin hukuken bir kıymeti yoktur. AİHM soykırım tespiti konusunda kendisinin de yetkili olmadığına işaret etmektedir. Bununla beraber yetkili olduğuna karar verdiği kurumlar olarak adı geçen mahkemeleri belirtmesi son derece önemlidir.

Öte yandan mahkeme 59. maddede soykırım kararı için millî, etnik, ırkî veya dinî bir grubu bütünüyle yok etme iradesinin ispatlanması gerektiğini hatırlatmaktadır. Nitekim Milletlerarası Adalet Divanının BosnaHersek-Sırbistan davası kararından hareketle 1915 Tehcir Kararı çerçevesinde bütün Ermenileri yok etme iradesinin, bu yönde idarî kararların bulunması, bunun ispat edilmesi gerektiğini belirtmektedir. Halbuki soykırım iddiacılarının hiç duymak istemedikleri konu ise iddialarla ilgili yönetimin kararlarını ve uygulamalarını görmek üzere arşivlere başvurmak.

Bununla beraber mahkeme tehcirin 100. yıldönümünde soykırımcı cephenin bir bakıma gazını almak üzere, Ermenilerin büyük felaket yaşadığı benzeri zorlama cümlelerle Osmanlı yönetimi hakkında ağır ifadeler kullanıyor. Ancak bu olaylar için soykırım

ifadesinin kullanılmaması bu cephenin bütün hayallerini yıkıyor.

Soykırımcı cephe bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da tarihi gerçekler, hukuksal durumu veya genel olarak bilimsel tespitleri kesinlikle dikkate almayacaktır. Bununla beraber yarım asırlık propaganda, emek, baskı ve ayartmaların neticesinde AİHMnin son kararı önemli bir kilometre taşı olarak ortada duracaktır. Bu karar nedeniyle gerçeklerle yüzleşme gibi bir tavır sergilemeyecek ancak diğer ülkeler nezdinde faaliyetlerde zorlanacaklardır. Bugüne kadar verilmiş olan diğer kararlar □□□□□ savaş esirleri, AB Adalet Divanı ilk ve nihai daire kararları, Fransa Anayasa Mahkemesi kararı- için olduğu gibi AİHMnin ilk ve büyük daire kararlarının da Türk diplomasisi, akademik ve diğer kurumları, tanıtım ve propaganda birimleri tarafından en uygun bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Bu kararlardan oluşan dosyalar ülkelerin yönetici, parlamenter, akademisyen ve diplomatlarına her fırsatta sunulmalıdır.Ha

About the author:

To cite this article: Prof. Dr. Alaeddin YALÇINKAYA. 2026. "SOYKIRIM İDDİALARININ GELECEĞİ VE AİHM □□□ PERİNÇEK-İSVİÇRE KARARI - Prof. Dr. Alaeddin YALÇINKAYA." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2015 / 23. November 05. Accessed November 21, 2026. https://avim.org.tr/public/Blog/SOYKIRIM-IDDIALARININ-GELECEGI-VE-AIHM-NIN-PERINCEK-ISVICRE-KARARI-Prof-Dr-Alaeddin-YALCINKAYA

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır